

Sygn. akt VI Gz 135/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Andrzej Borucki**

SO Barbara Frankowska

SO Anna Harmata (spr.)

Protokolant: asyst. sędz. Anna Grzebyk

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: Zakładów (...) Spółka Akcyjna w M.

przeciwko: (...) Sp z o.o. w likwidacji (poprzednio: (...) Sp. z o.o.) w S.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu V Wydziału Gospodarczego z dnia 30 marca 2015 r. sygn. akt V GC 157/14.

postanawia:

1. **odrzuć zażalenie co do pkt I,**

2. **oddalić zażalenie co do pkt II.**

UZASADNIENIE

Pozwany wraz z apelacją wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 24 września 2014 r. sygn. akt V GC 157/14 wniósł o zwolnienie od kosztów sądowych w niniejszym postępowaniu. (k. 110-112).

Postanowieniem z dnia 2 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu Wydział V Gospodarczy, sygn. akt V GC 157/14 oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym (k. 115).

Pozwany zaskarżył przedmiotowe postanowienie wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie w całości wniosku pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji (k. 117-118).

Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2015 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie, Wydział VI Gospodarczy, sygn. akt VI Gz 6/15 oddalił zażalenie pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 2 grudnia 2014 r. (k. 131-134).

Po wezwaniu do uiszczenia opłaty sądowej od apelacji pismem z dnia 16 marca 2015 r. pozwany złożył ponowny wniosek o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych w całości z uwagi na nieposiadanie przez niego środków na ich uiszczenie (k. 141-143).

Postanowieniem z dnia 30 marca 2015 r. Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu V Wydział Gospodarczy, sygn. akt V GC 157/14 odrzucił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych, a także odrzucił apelację strony pozwanej.

W uzasadnieniu powyższego Sąd Rejonowy wskazał, iż zarządzeniem z dnia 17 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy wezwał pozwanego do opłacenia apelacji kwotą 2.351 zł w odpowiedzi, na co pozwany złożył kolejny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych w dniu 16 marca 2015 r. Pozwany podał w uzasadnieniu brak środków w tym na jedynym rachunku bankowym dla wypracowania zysku, a tym samym na uiszczenie kosztów sądowych. Odwołując się do art. 107 ust 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd Rejonowy wskazał, iż pozwany w ponownym wniosku z dnia 16 marca 2015 r. powołał te same okoliczności, które powołał składając pierwszy wniosek – oddalony prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 2 grudnia 2014 r. Wobec powyższego, w ocenie Sądu Rejonowego wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych z dnia 16 marca 2015 r. podlegał odrzuceniu na podstawie ww. cytowanego przepisu o czym Sąd I instancji orzekł w pkt I sentencji postanowienia.

Nadto zważając, iż pozwany nie uiszczył opłaty od apelacji o którą był wzywany, apelacja pozwanego podlegała odrzuceniu na podstawie art. 370 k.p.c. o czym Sąd I instancji orzekł w pkt. II postanowienia.

Zażalenie na przedmiotowe postanowienie wniósł pozwany zaskarżając ww. rozstrzygnięcie w całości, wnosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia, przyjęcie do rozpoznania przez Sąd ponownego wniosku pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych i jego uwzględnienie, a także wnosząc o przyjęcie do rozpoznania przez Sąd apelacji od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 24 września 2014 r. sygn. akt V GC 157/14.

W uzasadnieniu powyższego pozwany wskazał, iż wnosząc do Sądu I instancji ponowny wniosek o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych powołał w nim zaistnienie nowej okoliczności, dotychczas niezbadanej w toku przedmiotowego postępowania. Na tą okoliczność przedłożył stosowne dokumenty. W jego ocenie ponowny wniosek został odrzucony niezasadnie, a to z uwagi na fakt, iż oparty został on na nowej okoliczności, dotychczas niezbadanej w tak szerokim zakresie, przedstawionym przez pozwanego w ww. ponownym wniosku. Tym samym więc również wniesiona przez pozwanego apelacja od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 24 września 2014 r. powinna zostać przyjęta do rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż stosownie do treści 107 ust.2 zd. drugie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych na odrzucenie ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych nie przysługuje zażalenie. Stąd też zażalenie co do pkt I zaskarżonego postanowienia Sąd Okręgowy odrzucił na zasadzie art. 373 kpc w zw. z art. 397 par. 2 kpc.

Argumentację wyrażoną w zażaleniu Sąd Okręgowy zbadał jednak w pryzmacie oceny zasadności rozstrzygnięcia zawartego w pkt II zaskarżonego postanowienia tj. odrzucenia apelacji. W okolicznościach rozpatrywanej sprawy, skarżący zmierzał do wykazania, że odrzucenie jego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych w dniu 30 marca 2015 r. przez Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu, jako ponownego wniosku opartego na tych samych okolicznościach, które już uprzednio podnosił nastąpiło z naruszeniem art. 107 ust 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2010.90.594 j.t z późn. zm.), co skutkowało w rezultacie błędnym odrzuceniem apelacji pozwanego.

Wykładnia literalna art. 107 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych daje podstawę do wnioskowania, że strona może się domagać ponownie zwolnienia od kosztów sądowych, po oddaleniu jej poprzedniego wniosku w tym przedmiocie, jeżeli powołuje się na nowe lub inne okoliczności niż te, którymi uzasadniała pierwotny wniosek. Nieakceptowalnym jest jednak pogląd, aby każda zmiana okoliczności, mająca wpływ na sytuację materialną wnoszącego o zwolnienie od kosztów sądowych, wyklucza stosowanie tego przepisu. Skutkować mogłoby to w łatwy sposób wyeliminowaniem tego przepisu z praktycznego zastosowania. Każda bowiem zmiana wysokości

otrzymywanego wynagrodzenia czy wysokości stałych wydatków mogłaby oznaczać, że ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oparty jest na innych okolicznościach faktycznych, niż te, które były brane pod uwagę przy rozpoznawaniu poprzedniego wniosku (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 października 2012 r. I Acz 1163/11, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2009 r., V CZ 4/09).

Porównując zatem okoliczności przytoczone przez skarżącego zarówno w pierwszym jak i ponownym wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, uznać należy, iż Sąd I instancji prawidłowo zastosował art. 107 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W pierwszym wniosku tj. z dnia 22 października 2014r. pozwany podał, iż jego aktualne możliwości finansowe nie pozwalają na poniesienie kosztów i opłat sądowych ponieważ od dłuższego czasu boryka się z istotnymi kłopotami finansowymi, prowadzona działalność gospodarcza nie przynosi pozwanemu zysków i spółka odnotowuje poważne straty, odbijające się na kondycji ekonomicznej. Na dzień złożenia wniosku pozwany nie posiada środków pieniężnych, z których mógłby pokryć koszty i opłaty, a także że ponosił koszty sądowe w innych sprawach przed Sądem Rejonowym w Tarnobrzegu. Do wniosku dołączył wyciąg z rachunku z którego wynikało saldo dostępne oraz nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 18 marca 2014r. wraz z zawiadomieniem o wszczęciu postępowania zabezpieczającego i zajęciu. We wniosku z dnia 16 marca 2015r. pozwany ponowił te twierdzenia również wskazując, że jego aktualne możliwości finansowe nie pozwalają na poniesienie kosztów i opłat sądowych dołączając jedynie dodatkowe dokumenty w postaci wydruków bankowych za okres od 10.09.2014r. - 24.12.2014r., 29.12. - 31.12.2014r., 2.01.2015r - 30.01.2015r., 2.02.2015r. - 27.02.2015, 2.03.2015r. - 9.03.2015r., 10.03.2015r. - 11.03.2015r. wskazujące na saldo na ostatnim z wyciągów minus ok. 100 zł. Dołączył również aneks do umowy zastawu rejestrowego z dnia 8 lipca 2013r. oraz zestawienie środków trwałych na dzień 19.02.2015r.

Podkreślić jednak należy, iż ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych nie wskazywał, aby od daty uprzednio złożonego wniosku zmieniła się sytuacja finansowa pozwanego i zaszły nowe okoliczności. Przedstawiona do wniosku z dnia 16 marca 2015r. dokumentacja w zakresie aneksu nr (...) do umowy wskazywała, że aneks ten był już zawarty w dacie 22 października 2014r. bowiem pochodził z daty 8 lipca 2013r. Z twierdzeń pozwanego nie wynikało również i niewątpliwie nie wykazał on, aby sytuacja ta zmieniła się co do stanu środków trwałych. Okoliczność wynikająca z wyciągów bankowych wskazywała natomiast na niewielką zmianę w stanie konta pozwanego (- ok. 100 zł). Również postępowanie likwidacyjne w stosunku do pozwanego toczy się od dnia 8 sierpnia 2014 r. czyli jeszcze przed datą złożenia pierwszego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych przez pozwanego. Zaznaczyć należy, iż nie stanowi nowych okoliczności faktycznych samo załączenie nowych dokumentów w postaci wyciągu z rachunków bankowych czy też wyciągu z ewidencji środków trwałych. Na uwagę zasługuje także fakt, iż przedmiotowych dokumentów wnioskodawca nie dostarczył Sądowi I instancji pomimo wezwania skarżącego przez Sąd I instancji przy pierwszym wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych do ich przedłożenia.

W ocenie Sądu Okręgowego pozwany nie wskazał, żadnych nowych, znaczących okoliczności, które w istotny sposób różniłyby się od uprzednio przez niego wskazywanych. Nie ma przy tym uzasadnienia dla udzielenia ochrony stronie, która kolejny raz wnosi o zwolnienie od kosztów sądowych, składając podlegające odrzuceniu wnioski oparte na tych samych lub jedynie nieznacznie zmienionych podstawach. Brak zatem podstaw, aby przepis zapobiegający obstrukcji procesowej wyklądać w sposób nieuwzględniający w pełni celu, dla którego został ustanowiony. Stąd właściwą konsekwencją powyższego było odrzucenie przez Sąd I instancji apelacji od rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 24 września 2014 r. sygn. akt V GC 157/14 wobec jej nieopłacenia.

Mając na uwadze powyższe argumenty Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie co do pkt II zaskarżonego postanowienia.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)